การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปี ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน

อำเภอยะหา จังหวัดยะลา

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานของรัฐตามหลักเกณฑ์นี้

องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อใช้เป็นกรอบหรือแนวทางพื้นฐานในการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานของเทศบาลตำบลเพชรเมืองทอง สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑
๑.๓ เป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑
๑.๔ นิยามความเสี่ยง	๒
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	๓
บทที่ ๓ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๑
๓.๑ นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๑
๓.๒ การบริหารความเสี่ยง	๑๑
๓.๓ การควบคุมภายใน	๑๒
๓.๔ แนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยง	๑๒
บทที่ ๔ กระบวนการบริหารความเสี่ยง	
๔.๑ ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง	๑๙
๔.๒ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒๐
๔.๓ ประเภทความเสี่ยง	๒๐
๔.๔ การประเมินความเสี่ยง	๒๑
-การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสินบน)	๒๕ – ๒๘
-การตอบสนองความเสี่ยง	๒๙
-การจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๓๐
-การรายงานและติดตามผล	๓๑
-การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	๓๑
-การทบทวนการบริหารความเสี่ยง	๓๑

บทที่ ๑
บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุ วัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เพราะภายใต้สภาวะการดำเนินงานทุกหน่วยงาน ล้วนมี ความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงาน หรือเป้าหมายของหน่วยงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของ ความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง เพื่อลดความสูญเสียและโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงาน

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขึ้นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลด มูลเหตุที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ สามารถยอมรับ ควบคุม และตรวจสอบได้

๒. วัตถุประสงค์ของแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑.เพื่อให้ผู้บริหารมีเครื่องมือในการควบคุม กำกับการบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กร

๒.เพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีแนวทาง กระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ชัดเจน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.เพื่อให้สำนัก/กอง ในสำนัก นำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงสำนัก/กอง ได้

๔.เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรทอง

๕.เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลไทรทอง

๓. เป้าหมาย

๑.ผู้บริหารและพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลไทรทอง มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานประจำปี ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒.ผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการ ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๓.สามารถนำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการปฏิบัติงานได้

๔.การบริหารจัดการความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม ครอบคลุมทุกกิจกรรมในองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน

๔. นิยามความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสหรือเหตุไม่พึงประสงค์อาจทำให้อนาคตส่งผลกระทบให้เกิดความเสียหาย ทำให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้เบี่ยงเบนไปหรือไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งในด้านกลยุทธ์ การเงิน การดำเนินงาน และกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบ ของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การตอบสนองความเสี่ยง หมายถึง การพิจารณาเลือกวิธีการที่ควรกระทำเพื่อจัดการกับความเสี่ยงที่อาจจะเกิด ขึ้นตามผลการประเมินความเสี่ยง ซึ่งต้องพิจารณาโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงที่เกิดกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และความคุ้มค่าในการบริหารความเสี่ยง ที่เหลืออยู่ วิธีการที่ใช้ในปัจจุบัน คือ

๑. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการหลีกเลี่ยงหรือหยุดการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น งานส่วนใดที่องค์กรไม่ถนัด อาจหลีกเลี่ยงหรือหยุดการท างานในส่วนนั้น และอาจใช้การจ้างงานภายนอกแทน

๒. การลดความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดยการ จัดให้มีระบบการควบคุมต่างๆเพื่อป้องกัน หรือค้นพบความเสี่ยงอย่างเหมาะสมทันเวลา

๓. การแบ่งความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดย การหาผู้ร่วมรับผิดชอบความเสี่ยง เช่น การท าประกันต่างๆ

๔. การยอมรับความเสี่ยง คือการไม่ต้องทำสิ่งใดเพิ่มเติมเนื่องจากมีความเห็นว่าความเสี่ยงมีโอกาสที่ จะเกิดขึ้นน้อย และผลกระทบจากการเกิดก็น้อยด้วย

บทที่ ๒
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑.ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ตำบลบาโงยซิแนเป็น ๑ ใน ๗ ตำบลของอำเภอยะหา ตำบลบาโงยซิแน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของที่ทำการอำเภอยะหา ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแนอยู่ห่างจากอำเภอยะหา ๖ กิโลเมตร แต่เดิมนั้นบ้านบาโงยซิแน เดิมชื่อ กำปงซีแน แปลว่า บ้านข่อย ชนดั้งเดิมเป็นเป็นมุสลิมมาจากถิ่นอื่น เช่น ไทรบุรี โกตาบารู และจังหวัดปัตตานี โดยตั้งถิ่นฐานเป็นชื่อต่างๆกัน ยึดการประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา และเลี้ยงสัตว์ ในปี ๒๕๓๗ ตำบลบาโงยซิแน ได้ยกระดับฐานะเป็นสภาตำบล และตำบลบาโงยซิแน ได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ตำบลบาโงยซิแน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒๐ ตารางกิโลม. หรือประมาณ ๑๒,๕๐๐ ไร่ คำขวัญประจำตำบล **“มัสยิดใหญ่ ลานหินสวย กล้วยอบเสียบ ข้าเกรียบฟักทอง ผลไม้หลากหลายพันธ์”**

ทิศเหนือ	จดตำบลลิดล	อำเภอเมือง
ทิศใต้	จดตำบลยะหา	อำเภอยะหา
ทิศตะวันตก	จดตำบลตำบลตาชีและอำเภอยะหา	อำเภอยะหา
ทิศตะวันออก	จดตำบลยะลา	อำเภอเมือง

๑.๒ สภาพภูมิประเทศ จังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทย อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๕ – ๗ องศาเหนือและเส้นแวงที่ ๑๐๐ – ๑๐๒ องศาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางรถไฟสายใต้ ๑,๐๓๙ กิโลเมตร และตามถนนเพชรเกษมสายเก่า ๑,๓๙๕ กิโลม. หรือสายใหม่ ๑,๐๘๔ กิโลม. มีพื้นที่ประมาณ ๔,๕๒๑ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒.๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๔ ของพื้นที่ภาคใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดยะลา มีลักษณะเป็นภูเขา เนินเขาและหุบเขา ตั้งแต่ตอนกลางจนถึงใต้สุดของจังหวัด มีที่ราบบางส่วนทางตอนเหนือของจังหวัด ได้แก่ บริเวณที่ราบแม่น้ำปัตตานีและแม่น้ำสายบุรีไหลผ่าน อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางถึงสูงมาก โดยเฉลี่ยระหว่าง ๑๐๐-๒๐๐ ม. พื้นที่ส่วนใหญ่ปกคลุมด้วยป่าดงดิบ และสวนยางพารา มีเทือกเขาที่สำคัญอยู่ ๒ เทือกเขา คือ เทือกเขาสันกาลาคีรี เริ่มจากอำเภอเบตง เป็นแนวยาวกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทย กับประเทศมาเลเซียและเทือกเขาปิโล ซึ่งเป็นเทือกเขาอยู่ภายในจังหวัดในเขตตำบลบุดี ตำบลบันนังสาเรง ของอำเภอเมืองยะลา อำเภอกรงปินัง และอำเภอรามัน สำหรับตำบลบาโงยซิแนนั้นสภาพภูมิประเทศมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา ภูมิประเทศเหมาะแก่การเพาะปลูกทางการเกษตร

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ ตั้งอยู่ในเขตมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีสภาพอากาศแบบร้อนชื้น มี ๒ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม และฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – กุมภาพันธ์ อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยประมาณ ๒๘.๒๐ องศาเซลเซียส และสูงสุดเฉลี่ย ๓๔.๕๐ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๗๑๒.๑ มิลลิเมตรม.ต่อปี มีฝนตกเฉลี่ย ๑๔๘ วันต่อปีเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน มีฝนตกชุกที่สุด ตำบลบาโงยซิแน โดยทั่วไปมีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบบางส่วนตามแนวถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๖๕ สายยะลา-ยะหา ซึ่งอยู่ในเขตหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ มีลักษณะพื้นที่ที่ราบเพียงเชิงเขา

สภาพภูมิอากาศ มีสภาพร้อนชื้น มี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน ซึ่งฝนตกเกือบตลอดปี

ฤดูร้อน	ประมาณช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน
ฤดูฝน	ประมาณช่วงเดือนพฤษภาคม – มกราคม

๑.๔ ลักษณะของดิน ภูมิประเทศส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขาและเป็นภูเขาหิน ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย ศักยภาพของกลุ่มชุดดินในการทำเกษตรจำแนกได้ดังนี้ พื้นที่เหมาะสมปลูกยางพารา ๖,๑๐๐.๐๙ ไร่

คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๓ ของพื้นที่ตำบล เหมาะสมปลูกลองกอง ๓๐๐.๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๕ ของพื้นที่ตำบล เหมาะสมปลูกทุเรียน ๒,๘๐๐.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๐ ปลูกข้าว ๒,๔๐๐.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑๖ ของพื้นที่ตำบลและปลูกอื่นๆ ๙๐๐.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๖ ของพื้นที่ตำบล (จากกลุ่มชุดดินที่ ๒๖ D, ๓๔ G/๕๐ C, ๓๙ B/๓๔ B,๖๒, ๓๔ B, ๓๔ C และชุดดินที่ ๕ กลุ่มชุดดินเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทราย ดินร่วนปนดินเหนียว ดินร่วนปนทรายในเขตฝนตกชุก ดินภูเขาที่มีความลาดชัน ๓๕% ซึ่งเหมาะสมสำหรับไม้ยืนต้น เช่น ยางพารา ไม้ผล และในที่ราบลุ่ม ก็เหมาะสำหรับปลูกข้าว ที่อื่นๆ ก็เหมาะสำหรับพืชไร่และพืชผักบ้างแต่ก็ไม่มากนัก)

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ และเป็นแหล่งต้นน้ำของลำห้วย พื้นที่ด้านตะวันตกของตำบล เป็นแหล่งน้ำจากลักษณะลำธารจากเทือกเขาตันหยงกาลอและมีแหล่งน้ำสาขาดังนี้

๑.ลำห้วยเซาะลาตอ พื้นที่บ้านตันหยงกาลอ (เจาะปูแน) หมู่ที่ ๑
๒.ลำห้วยดูซงเจาะ พื้นที่บ้านซีเยาะ หมู่ที่ ๕
แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น
- ฝาย ๔ แห่ง
- ประปา ๓ แห่ง
- บ่อน้ำบาดาล ๕ แห่ง

๑.๖ ลักษณะของไม้/ป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้อยู่ในเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแนส่วนใหญ่มีพื้นที่บนเทือกเขาตันหยงกาลอ เป็นพื้นที่รอยต่อกับตำบลตาชี เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีพื้นที่ป่าทั้งหมด ๗,๗๗๕ ไร่

๒. ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๑เขตการปกครอง

ตำบลบาโงยซิแนได้ยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแบ่งการปกครองออกเป็น ๖ หมู่บ้าน ดังนี้

ขนาดพื้นที่ ทั้งหมดประมาณ ๒๐ ตารางกิโลม. หรือประมาณ ๑๒,๕๐๐ ไร่

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้ปกครอง	ตำแหน่ง	พื้นที่/ตารางกิโลม.	ไร่
๑	บ้านตันหยงกาลอ	นายมูฮำมัด สูแป	ผู้ใหญ่บ้าน	๑.๕๐	๙๓๘
๒	บ้านบูเก๊ะ	นายอดินันต์ นือเร็ง	ผู้ใหญ่บ้าน	๔.๕๐	๒,๘๑๒
๓	บ้านลีมาปูโร๊ะ	นายดาโอ๊ะ ตือระ	กำนัน	๔.๐๐	๒,๕๐๐
๔	บ้านโปโฮ	นายเพาซี กาเร็ง	ผู้ใหญ่บ้าน	๓.๐๐	๑,๘๗๕
๕	บ้านซีเยาะ	นายยัสนี สาแม	ผู้ใหญ่บ้าน	๔.๐๐	๒,๕๐๐
๖	บ้านลูรงค์	นายอับดุลเลาะ สาเมาะ	ผู้ใหญ่บ้าน	๓.๐๐	๑,๘๗๕
รวม				**๒๐.๐๐**	**๑๒,๕๐๐**

๒.๒ การเลือกตั้ง

หน่วยเลือกตั้ง	จำนวนหน่วยเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง	จำนวนผู้มาใช้สิทธิ์ลงเสียง	ร้อยละ	หมายเหตุ
๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒	-	-	-	-	-
๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔	๑๑	๕๖๒๗	๔๕๒๖	๘๐.๔๓	เลือกตั้งท้องถิ่น

ที่มา: สำนักทะเบียนท้องที่อำเภอยะหา พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓.ข้อมูลประชากร

๓.๑ ข้อมูลจำนวนประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	ประชากร		รวมจำนวนประชากร
			ชาย	หญิง	
๑	บ้านตันหยงกาลอ(เจาะปูแน)	๓๔๙	๘๙๕	๘๖๑	๑๗๕๖
๒	บ้านบูเก๊ะ	๓๓๗	๖๙๖	๗๒๗	๑๔๒๓
๓	บ้านลีมาปูโร๊ะ	๒๙๗	๗๕๓	๗๔๒	๑๔๙๕
๔	บ้านโปโฮ	๑๘๗	๔๖๕	๕๑๗	๙๘๒
๕	บ้านซีเยาะ	๒๗๑	๖๘๗	๗๑๔	๑๔๐๑
๖	บ้านลูรงค์	๒๗๑	๖๔๙	๖๘๒	๑๓๓๑
รวม		**๑,๗๑๒**	**๔,๑๔๕**	**๔,๒๔๓**	**๘,๓๘๘**

ที่มา : ข้อมูล ทะเบียนราษฎร์อำเภอยะหา ณ เดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๕

จำนวนประชากรมีทั้งหมด ๘,๓๘๙ คน แยกเป็นชาย ๔,๑๔๒ คน หญิง ๔,๑๙๗ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๑,๓๑๐ คน/ตารางกิโลม. มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๑,๖๗๕ ครัวเรือน ความหนาแน่นของบ้านเฉลี่ยต่อพื้นที่ ๒๕๙ หลังคาเรือน นับถือศาสนาอิสลาม ๑๐๐ %

หมู่ที่	อายุ ๐-๑๗ ปี		อายุ ๑๘-๖๐ ปี		อายุ ๖๐+ ปี		รวม		รวมทั้งสิ้น
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑	๒๙๗	๒๗๒	๕๒๔	๔๙๖	๗๔	๙๓	๘๙๕	๘๖๑	๑,๗๕๖
๒	๒๒๐	๒๐๑	๔๑๐	๔๒๗	๖๖	๙๙	๖๙๖	๗๒๗	๑,๔๒๓
๓	๒๖๓	๒๔๒	๔๐๔	๔๑๔	๘๖	๘๗	๗๕๓	๗๔๓	๑,๔๙๖
๔	๑๕๓	๑๙๔	๒๗๗	๒๗๘	๓๕	๔๕	๔๖๕	๕๑๗	๙๘๒
๕	๒๒๓	๒๑๕	๔๐๐	๔๑๑	๖๔	๘๘	๖๘๗	๗๑๔	๑,๔๐๑
๖	๒๑๒	๒๐๗	๓๘๗	๔๐๕	๕๐	๗๐	๖๔๙	๖๘๒	๑,๓๓๑
รวม	**๑,๓๖๘**	**๑,๓๓๑**	**๒,๔๐๒**	**๒,๔๓๑**	**๓๗๕**	**๔๘๒**	**๔,๑๔๕**	**๔,๒๔๔**	**๘,๓๘๘**
	๒,๖๙๙		**๔,๘๓๓**		๘๕๗		**๘,๓๘๙**		

ที่มา : ข้อมูล ทะเบียนราษฎร์อำเภอยะหา ณ เดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๕

๔. สภาพทางสังคม

ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ ของตำบลบาโงยซิแน ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ได้แก่ การทำสวนยางพารา และสวนผลไม้ ผลผลิตที่สำคัญ คือ ยางพารา ทุเรียน ลองกอง รายได้เฉลี่ยประมาณ ๒๙,๕๔๕.๙๒ บาทต่อคนต่อปี นอกจากอาชีพเกษตรกรรมแล้วอีกส่วนหนึ่งจะประกอบอาชีพค้าขาย เช่น ร้านขายอาหาร ขายของชำ ประชากรทั้งหมดนับถือศาสนาอิสลาม ๑๐๐ %

๔.๑ การศึกษาการศึกษา

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน มีสถานศึกษา และที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน ดังนี้

(๑) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต ๒ จำนวน ๒ แห่ง
โรงเรียนบ้านบาโงยซิแน หมู่ที่ ๓
โรงเรียนบ้านซีเยาะ หมู่ที่ ๕

(๒) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๑ แห่ง
โรงเรียบสุขสวัสดิ์วิทยา (สังกัด สช.) หมู่ที่ ๑

(๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ แห่ง
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านซีเยาะ

โรงเรียนตาดีกา จำนวน ๗ แห่ง

ที่อ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน ๖ แห่ง

สถาบันปอเนาะฮาฟิสอัลกุรอาน(ท่องจำอัลกุรอาน) จำนวน ๒ แห่ง

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลบาโงยซิแน จำนวน ๑ แห่ง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน จำนวน ๑ แห่ง

ศูนย์ศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)ในเขตตำบลบาโงยซิแน

๑. โรงเรียนตาดีกาตัฮซีบลูอัฏฟาล
๒. โรงเรียนตาดีกาดารุลญันนะห์
๓. โรงเรียนตาดีกาคอยรียะอัสลามียะห์
๔. โรงเรียนตาดีกาดารุลฟาละห์
๕. โรงเรียนตาดีกานูรุดดีน
๖. โรงเรียนตาดีกาอัคดีนียะห์อัลอาลียะห์
๗. โรงเรียนตาดีกามูฮัมหมัดเซน

๘. มัสยิด จำนวน ๖ แห่ง

๑.มัสยิดดารุลญันนะห์	โต๊ะอีหม่าม	นายมะนาเซ ดอมอร์	ม.๑
๒. มัสยิดอีบาดุลเราะห์มาน	โต๊ะอีหม่าม	นายสุไลมาน ตูวี	ม.๒
- มัสยิดนูรุลฮูดา	โต๊ะอีหม่าม	นายสะอารี ดาลี	ม.๒
๓.มัสยิดดารุสสาลม	โต๊ะอีหม่าม	นายอิสมาแอ แวมะ	ม.๓
๔.มัสยิดนูรุดดฎีน	โต๊ะอีหม่าม	นายอาหามะ ลาโบอาปี	ม.๔
๕. -			
๖.มัสยิดนะห์ฎอตุลซุอบาน	โต๊ะอีหม่าม	นายยาการียา มะเก็ง	ม.๖

๙.สุเหร่า จำนวน ๑๓ แห่ง

๑.มัสยิดอมูกลือชง	ม.๑
๒.มัสยิดกาปงบูเกะ	ม.๒
๓.มัสยิดบาโงปือตา	ม.๒
๔.มัสยิดพงลีเตาะห์	ม.๒

๕.มัสยิดลามอ ม.๓
๖.มัสยิดดารุลฟาละห์ ม.๓
๗.มัสยิดปอเนาะ ม.๓
๘.มัสยิดใหม่ตะวันตก ม.๔
๙.มัสยิดซีเยาะออก ม.๕
๑๐.มัสยิดกาปงบารู ม.๕
๑๑.มัสยิดกือทิง ม.๕
๑๒.มัสยิดมูยำหมัดเซ็น ม.๖
๑๓.มัสยิดกาปงลูรงค์ ม.๖

๔.๒ การสาธารสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๑ แห่ง
ศูนย์บริการสาธารณสุขมูลฐาน จำนวน ๖ แห่ง
อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐

๔.๓ อาชญากรรม

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ได้ตระหนักถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เนื่องจากการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้ โดยแต่ละหมู่บ้านได้จัดให้มี ชรบ. ทุกหมู่บ้านอยู่เวรยามและออกตรวจตราความสงบเรียบร้อยของชุมชน

๔.๔. ยาเสพติด

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค โควิด ๑๙ ในช่วงระหว่าง ปี พ.ศ.๒๕๖๓-๒๕๔ ทำให้เกิดมาตรการต่างๆเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด การดำเนินงานด้านยาเสพติดไม่มีความคล่องตัว อีกทั้งงบประมาณส่วนใหญ่ ไปสุ่การดำเนินการป้องกันและแก้ไขโรคโควิด๑๙ เป็นส่วนใหญ่ บางโครงการถูกระงับและยกเลิกเพื่อหยุดการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

จำนวนผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับเบี้ยยังชีพ

ปี พ.ศ.	ข้อมูลผู้สูงอายุ	ผู้พิการ	ผู้ป่วยเอดส์
๑	๑๔๓	๓๕	๑
๒	๑๔๕	๔๓	-
๓	๑๓๔	๓๓	๑
๔	๗๔	๒๖	๒
๕	๑๒๘	๔๕	-
๖	๑๑๐	๔๐	๑
รวม	**๗๓๔**	**๒๒๒**	**๕**

ที่มา : ข้อมูล อบต.บาโงยซิแน ณ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๕

๕.ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

- ถนนลูกรัง	จำนวน	๔	สาย
- ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก	จำนวน	๒๕	สาย
- ถนนลาดยาง	จำนวน	๒๐	สาย

๕.๒ การไฟฟ้า ตำบลบาโงยซิแน มีไฟฟ้าใช้ ทุกหมู่บ้าน ร้อยละ ๙๙.๙

๕.๓ ประปาหมู่บ้าน จำนวน ๖ หมู่บ้าน

๕.๔ โทรศัพท์

- การสื่อสาร มีโทรศัพท์มือถือใช้ทุกบ้าน
- มีระบบอินเตอร์เน็ตไวไฟฟรี ทุกหมู่บ้าน จำนวน ๔๒ จุด

๖ ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ภาคการเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญสร้างรายได้ให้แก่ตำบลเป็นอันดับหนึ่ง แต่ผลผลิตที่ได้ของประชากรยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ทำสวนยางพารา ปัจจุบันราคายางตกต่ำ และฤดูฝนที่ยาวนาน ทำให้รายได้ประชากรตกต่ำไปด้วย อีกทั้งสภาพพื้นที่เป็นที่เป็นพื้นที่ป่าสงวนส่งผลให้ใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่เต็มที่ และการทำนาปลูกข้าวเพื่อบริโภคในครัวเรือนเท่านั้น

๖.๒ การประมง

ประชาชนในเขตตำบลบาโงยซิแน ไม่ทำประมงเป็นอาชีพ การทำประมง ในพื้นที่เป็นไป เพื่อการใช้ประกอบอาหารในครัวเรือน

๖.๓ การปศุสัตว์

ตำบลบาโงยซิแน มีการปศุสัตว์ที่สำคัญ คือ การเลี้ยงโค และการเลี้ยงแพะ เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด เป็นต้น

๖.๔ การเกษตร

ตารางแสดงจำนวนหมู่บ้าน ครัวเรือน ประชากร และเนื้อที่ทางการเกษตร
ตำบลบาโงยซิแน อำเภอยะลา จังหวัดยะลา

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	ประชากร		พื้นที่ทั้งหมด / ไร่	ถือครองทำการเกษตร / ไร่	อื่นๆ
			ชาย	หญิง			
๑	บ้านตันหยงกาลอ	๓๔๙	๙๐๙	๘๕๗	๙๓๘	๗๙๓	๑๔๕
๒	บ้านบูเก๊ะ	๓๓๗	๖๙๗	๗๒๒	๒,๘๑๒	๒,๕๘๐	๒๓๒
๓	บ้านลีมาปูโร๊ะ	๒๙๗	๗๔๐	๗๓๖	๒,๕๐๐	๒,๓๐๐	๒๐๐
๔	บ้านโปโฮ	๑๘๗	๔๖๒	๕๐๒	๑,๘๗๕	๑,๖๗๐	๒๐๕
๕	บ้านซีเยาะ	๒๗๑	๖๘๔	๗๑๓	๒,๕๐๐	๒,๒๖๐	๒๔๐
๖	บ้านลูรงค์	๒๗๑	๖๕๐	๖๖๗	๑,๘๗๕	๑,๖๙๐	๑๘๕
รวม		**๑,๗๑๒**	**๔,๑๔๒**	**๔,๑๙๗**	**๑๒,๕๐๐**	**๑๑,๒๙๓**	**๑,๒๐๗**

ข้อมูล : แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ๒๕๖๑-๒๕๖๔ สำนักงานเกษตรอำเภอยะหา

๖.๒ การท่องเที่ยว

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน มีแหล่งท่องเที่ยว จำนวน ๒ แห่ง คือ น้ำตกเซาะลาตอ อยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ ๑ บ้านตันหยงกาลอ (เจาะปูแน) และภูเขาบาเดาะฆูลิง (เขาหัวล้าน) อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๔ บ้านโปโฮ

๖.๓ การอุตสาหกรรม -

๖.๔ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลัก คือทำสวนยางพารา สวนผลไม้ ค้าขาย รับจ้าง ทำนา รับราชการ

๖.๔.๑ หน่วยธุรกิจในชุมชน

- ร้านค้าชุมชน จำนวน ๒๔ แห่ง
- ศูนย์สาธิตการตลาด(ตลาดนัดชุมชน) จำนวน ๑ แห่ง
- โรงสี จำนวน ๑ แห่ง
- ปั๊มน้ำมันหลอด จำนวน ๒ แห่ง
- ปั๊มหยอดเหรียญ จำนวน ๒ แห่ง

๖.๔.๒ กลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ	**จำนวน ๖ กลุ่ม**	
กลุ่มผ้าคลุม	จำนวน ๑ กลุ่ม	หมู่ที่ ๓
กลุ่มกล้วยเสียบอบน้ำผึ้ง	จำนวน ๑ กลุ่ม	หมู่ที่ ๕
กลุ่มบุหงาปีองาเต็ง	จำนวน ๑ กลุ่ม	หมู่ที่ ๖
กลุ่มขนมกะหรี่ปั๊ป	จำนวน ๑ กลุ่ม	หมู่ที่ ๖
กลุ่มตัดเย็บ	จำนวน ๑ กลุ่ม	หมู่ที่ ๕
กลุ่มฟู้ดโฮม	จำนวน ๑ กลุ่ม	หมู่ที่ ๑

๖.๕ แรงงาน

-

๗. เศรษฐกิจพอเพียง (ด้านเกษตรและแหล่งน้ำ)

๗.๑ น้ำ

แหล่งต้นน้ำส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นลำห้วย พื้นที่ด้านตะวันตกของตำบล เป็นแหล่งน้ำจากลักษณะลำธารจากเทือกเขาตันหยงกาลอและมีแหล่งน้ำสาขาดังนี้

๑.ลำห้วยเซาะลาตอ พื้นที่บ้านตันหยงกาลอ (เจาะปูแน) หมู่ที่ ๑
๒.ลำห้วยดูซงเจาะ พื้นที่บ้านซีเยาะ หมู่ที่ ๕
แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย ๔ แห่ง
- ประปา ๖ แห่ง
- บ่อน้ำบาดาล ๗ แห่ง

๘.ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น

๘.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ทั้งหมดเป็นชาวไทยมุสลิม นับถือศาสนาอิสลาม ๑๐๐% สถานที่ประกอบศาสนกิจ มีดังนี้

มัสยิด	จำนวน	๖	แห่ง
สุเหร่า	จำนวน	๑๒	แห่ง

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

วิถีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายภายใต้บทบัญญัติของศาสนาอิสลาม มีการประกอบศาสนกิจตามหลักการศาสนาอิสลาม มีมัสยิดเป็นศูนย์รวม ในการปฏิบัติศาสนกิจประจำวัน ประเพณีวัฒนธรรมได้รับการสืบทอดจากบรรพบุรุษ มีการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ประเพณีส่วนใหญ่มักเกี่ยวข้องกับศาสนา มีการปฏิบัติศาสนากิจการละหมาด วันละ ๕ เวลา การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน

งานเทศกาลประจำปี เช่น งานเมาลิด , งานกวนขนมอาซูรอ วันฮารีรายอ , การละศีลอดร่วมกัน , ประเพณีการเข้าสุนัตหมู่ , ซึ่งแต่ละปีจะไม่ตรงกัน ขึ้นอยู่กับปฏิทินอิสลามหรอการดู ดวงจันทร์เป็นหลัก

ลักษณะการแต่งตัว กลุ่มชาวไทยมุสลิมในจังหวัดยะลามักมีการแต่งตัวที่คล้ายกันไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะส่วนใหญ่มีเชื่อสายมลายูดั้งเดิม ชนดั้งเดิม ของดินแดนนี้นับถือศาสนาอิสลาม และมี เชื้อสายมาลายู ยังคงแต่งกายตามหลักศานบัญญัติ ฝ่ายหญิงมีผ้าคลุมศีรษะ ใส่เสื้อผ้ามัสลิน หรือลูกไม้ตัวยาวแบบมลายูนุ่งซิ่นปาเต๊ะ หรือ ซิ่นทอแบบมาลายู ฝ่ายชายใส่เสื้อคอตั้ง สวมกางเกงขายาว นุ่งผ้าโสร่ง ที่บ้านหรือลำลองจะใส่โสร่ง ลายตารางทอด้วยฝ้าย และสวมหมวกถักหรือ เย็บด้วยผ้ากำมะหยี่

๘.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภาษาถิ่น

ลักษณะเด่นของภูมิปัญญาของคนในพื้นที่บาโงยซิแนคือ โรตีเผา เป็นตำบลเดียวในจังหวัดยะลาที่มีการผลิตเป็นภูมิปัญญาท้องท้องถิ่นที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ วิธีการรับประทานมีเอกลักษณ์คือ รับประทานโรตีเผา โดยการจิ้มกับน้ำจิ้มหรือคนในพื้นที่เรียก โป๊ว ซึ่งมี ๓ แบบ ๓ รสชาติ คือทำจาก ประกระป๋อง , ถั่วเขียว ,และแกงกะทิเนื้อวัว เนื้อแพะ

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองส่วนใหญ่มาจากการประกอบอาชีพหลักของคนในพื้นที่ โดยเฉพาะสินค้าด้านการเกษตร เช่น กล้วยฉาบ กล้วย อบแห้ง ผลไม้ลองกอง ลางสาด ทุเรียนและเงาะ

<u>๙.ทรัพยากรธรรมชาติ</u>

๙.๒ ป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้อยู่ในเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแนส่วนใหญ่มีพื้นที่บนเทือกเขาตันหยงกาลอ เป็นพื้นที่รอยต่อกับตำบลตาชี เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีพื้นที่ป่าทั้งหมด ๗,๗๗๕ ไร่

๙.๓ ภูเขา

พื้นที่ด้านทิศตะวันตกของตำบลบาโงยซิแน ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ คนในพื้นที่เรียกว่าเทือกเขาตันหยงกาลอ

๙.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ มีสภาพป่าที่ลดลงเนื่องจากมีการบุกรุป่า เพื่อทำการเกษตรที่เพิ่มขึ้นทุกปี

๑๐ อื่นๆ

บทที่ ๓
แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓.๑ นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ได้กำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร และเกิดเป็นวัฒนธรรมในการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร อันจะส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงถูกปลูกฝังอยู่ในองค์กรอย่างยั่งยืน โดยนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ตามแนวทาง COSO : ERM (The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission : Enterprise Risk Management) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

๒. ให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่น

๓. ให้มีการติดตามปัจจัยที่เป็นเหตุแห่งความเสี่ยง ทบทวน รวมทั้งจัดทำรายงานผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

๔. ให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการที่ดีมาใช้ในการบริหารความเสี่ยง

๕. ให้มีการเผยแพร่ความรู้สร้างความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนให้ตระหนักถึงความรู้รับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่องเป็นวัฒนธรรมองค์กร

ความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการองค์กรที่ดีคือ การติดตาม กำกับ ควบคุมและดูแลให้มีการจัดกระบวนการเพื่อใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพตรงเป้าหมาย คุ้มค่าและประหยัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ๓ หลักการที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

๑. การบริหารความเสี่ยง

๒. การควบคุมภายใน

๓. การตรวจสอบภายใน

๓.๒ การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

หมายถึง การกำหนดนโยบาย โครงสร้าง และกระบวนการเพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรนำไปปฏิบัติในการกำหนดกลยุทธ์ปฏิบัติงานบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงจะสัมฤทธิ์ผลได้ องค์กรจะต้องสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ประเมินผลกระทบต่อองค์กรและกำหนดวิธีจัดการที่เหมาะสม ให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงนั้น เป็นไปเพื่อให้ผลการดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงเพื่อให้เกิดการรับรู้ ตระหนักและเข้าใจถึงความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับองค์กร กำหนดวิธีจัดการที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ รวมทั้งการสร้างกรอบแนวทางในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรในองค์กร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการกรอบแนวทางในการดำเนินงานให้แก่บุคลากรในองค์กร เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) หมายถึง การบริหารความเสี่ยงโดยประสานโครงสร้างองค์กร กระบวนการ/กิจกรรม ตามภารกิจ และวัฒนธรรมองค์กรเข้าด้วยกัน โดยมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

๑. การผสมผสานและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยการบริหารความเสี่ยงควรสอดคล้องกับภารกิจและพันธกิจ แผนปฏิบัติการ วัตถุประสงค์การตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในการบริหารองค์การ

๒. การพิจารณาความเสี่ยงทั้งหมดโดยครอบคลุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ทั้งระดับโครงการระดับหน่วยงานย่อยและระดับองค์กรในปัจจัยเสี่ยงด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ การดำเนินงานการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้อาจทำให้เกิดความเสียหาย ความไม่แน่นอนและโอกาส รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓. การมีความคิดแบบมองไปข้างหน้าโดยบ่งชี้ความเสี่ยงอะไรที่อาจจะเกิดขึ้นบ้างและหากเกิดขึ้นจริงจะมีผลกระทบอย่างไรต่อวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรได้มีการเตรียมการบริหารความเสี่ยง

๔. การได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมโดยทุกคนในองค์กรตั้งแต่ระดับผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง พื้นฐานของการบริหารความเสี่ยงที่ดีและองค์กรควรมีองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงครบถ้วน โดยจะเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและควรปลูกฝังรวมกับกิจกรรมตามปกติขององค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ที่กำหนดและบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการได้

๓.๓ การควบคุมภายใน (Internal Control)

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการควบคุมภายในถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานตามภารกิจมีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ประหยัดและช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากความผิดพลาด ความเสียหาย ความสิ้นเปลือง ความสูญเปล่าของการใช้ทรัพย์สินหรือการกระทำอันเป็นการทุจริตกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้กำหนด “มาตรฐานการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ”(Internal Control Standard for Government Agency) ตามมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission : COSO ๒๐๑๓ ซึ่งการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของระบบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดประเมินและปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานและการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

การควบคุมภายใน หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแลหัวหน้าหน่วยงานของรัฐฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยงานของรัฐจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐจะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงานและด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับหน่วยงานของรัฐต้องให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในแต่ละด้าน ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน (Operations Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รวมถึงการบรรลุเป้าหมายด้านการดำเนินงาน ด้านการเงินตลอดจนการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาดของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

๒. วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการรายงานที่เชื่อถือได้ทันเวลา โปร่งใส หรือข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

๓. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance Objectives) เป็นวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานรวมทั้งข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

๓.๔ แนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแนขึ้น และดำเนินการโดยมีขั้นตอนการดำเนินการหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ประเมินและจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO

(Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) มาตรฐานที่จะนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยง เป็นกรอบแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) มีแนวทางในการแจกแจงปัญหาและความเสี่ยงออกเป็นองค์ประกอบย่อย รวมถึงมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน

กรอบหลักการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO : ERM Integrated Framework) ดังกล่าว มีองค์ประกอบหลักจำนวน ๘ องค์ประกอบ เพื่อเป็นกรอบการบริหาร ความเสี่ยงและควบคุมภายใน ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) ได้แก่วัฒนธรรมขององค์กรนโยบายในการบริหารความเสี่ยง และมุมมองของผู้บริหาร เป็นต้น

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) เป็นกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ขององค์กร

๓. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) เป็นการระบุปัจจัยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร โดยพิจารณาถึงสาเหตุของความเสี่ยงนั้น ๆ

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นการวิเคราะห์พิจารณาจากโอกาสใน การเกิดขึ้นของความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการกำหนดมาตรการที่จะรองรับและตอบสนองต่อความเสี่ยง และการยอมรับความเสี่ยง เป็นต้น

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities) เป็นการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าจะมีการดำเนินการตามมาตรการตอบสนองความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) ได้แก่ การรวบรวมการบันทึกข้อมูลรูปแบบของเอกสาร วิธีในการสื่อสาร เพื่อให้บุคลากรต่าง ๆ ได้รับรู้ถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องในการบริหารความเสี่ยง

๘. การติดตามผล (Monitoring) เป็นการติดตามผลในการบริหารความเสี่ยงว่าเมื่อดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานกำหนดแล้วได้ผลอย่างไร มีความเสี่ยงตกค้างหลงเหลืออยู่หรือไม่

๒.๕ แนวทางการดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง

๑.๑ แนวทางการดำเนินงานในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ

ระยะที่ ๑ การเริ่มต้นและพัฒนา

๑. กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน

๒. ระบุปัจจัยเสี่ยง และประเมินโอกาสผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง

๓. วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงจากการดำเนินงาน

๔. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง (High) และ สูงมาก(Extreme) รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับปานกลาง (Medium) ที่มีนัยสำคัญ

๕. สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน รับทราบและสามารถนำไปปฏิบัติได้

๖. รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๗. รายงานสรุปผลการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ระยะที่ ๒ การพัฒนาสู่ความยั่งยืน

๑. ทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในปีที่ผ่านมา

๒. พัฒนากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท

๓. ผลักดันให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

๔. พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

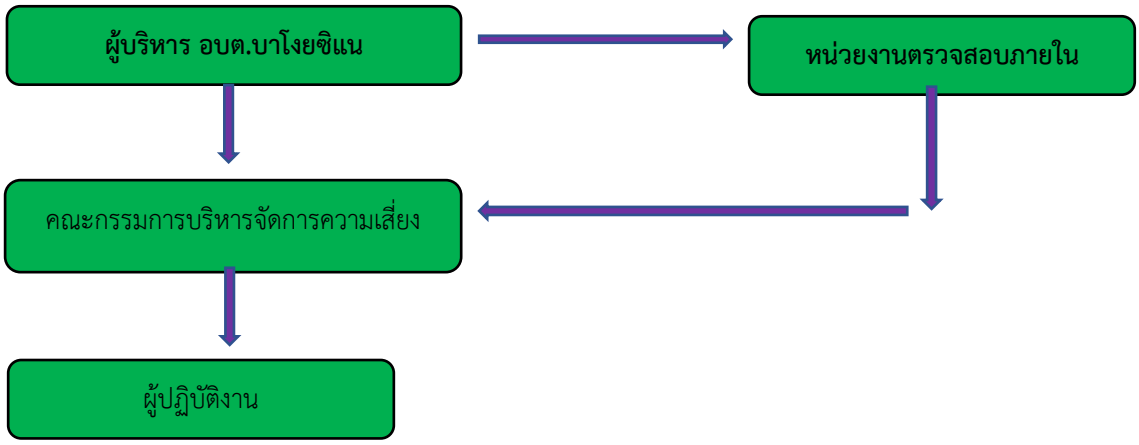
๑.๒ กลไกการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. ผู้บริหาร มีหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมรวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบ หรืออนุมัติแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อไปปฏิบัติต่อไป

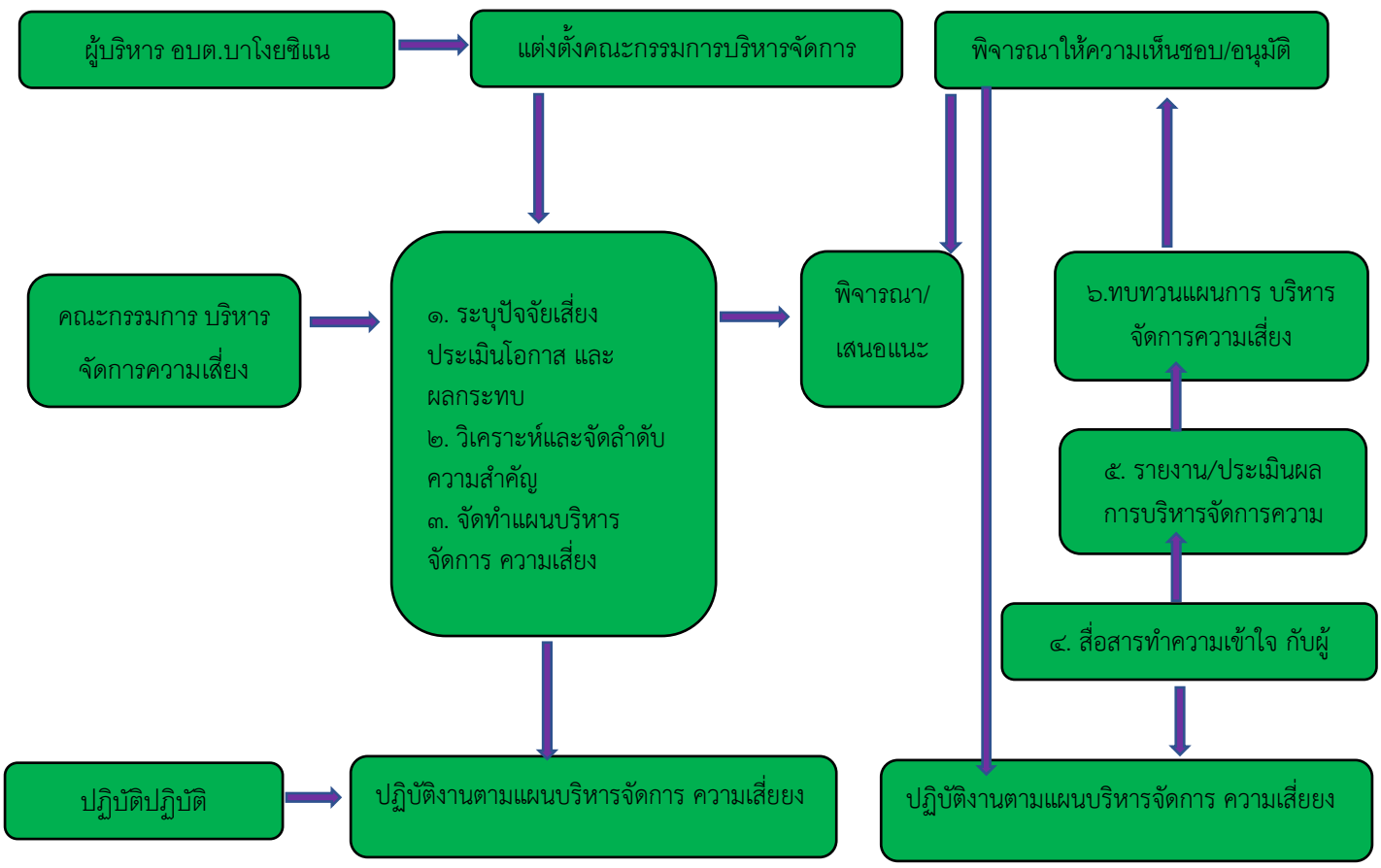
๒. คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง มีหน้าที่ดำเนินการให้มีระบบบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง รายงานและประเมินผลการดำเนินงานามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

๓. ผู้ปฏิบัติงานหรือเจ้าหน้าที่และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน มีหน้าที่สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

กลไกการบริหารความเสี่ยง

หน้าที่ความรับผิดชอบตามโครงสร้าง

โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย การกำกับดูแล การตัดสินใจ การจัดทำแผน การดำเนินการ การติดตามประเมินผล และการสอบทาน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒. ส่งเสริมและติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. พิจารณาผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

หน่วยตรวจสอบภายใน

๑. ตรวจทานกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒. นำเสนอผลการบริหารจัดการความเสี่ยงให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงตรวจสอบและประเมินรับทราบและให้ข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. จัดให้มีระบบและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

๒. ดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงและปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง

๓. รายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญเสนอต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา

ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

๑. สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ที่ ๕๖๗/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานกรรมการ

๒. ผู้อำนวยการกองคลัง กรรมการ

๓. ผู้อำนวยการกองการศึกษา กรรมการ

๔. ผู้อำนวยการกองช่าง กรรมการ

๕. หัวหน้าสำนักปลัด กรรมการ

๖. หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป กรรมการ/เลขานุการ

๗. นิติกร กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

๓. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. รายงานผลความคืบหน้าในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงทุก ๖ เดือน

๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่ได้รับมอบหมายปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการผลักดันการบริหารความเสี่ยง

ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การปฏิบัติตามกรอบบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรประสบความสำเร็จมี ๘ ประการ ดังนี้

๑. การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง

การปฏิบัติตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร จะประสบความสำเร็จเพียงใดขึ้นอยู่กับเจตนารมณ์ การสนับสนุนการมีส่วนร่วม และความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูงในองค์กร ผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนให้ทุกคนในองค์กรเข้าใจความสำคัญในคุณค่าของการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อองค์กร มิฉะนั้นแล้วการบริหารจัดการความเสี่ยงจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้

๒. ความเข้าใจความหมายความเสี่ยงตรงกัน

การใช้นิยามเกี่ยวกับความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงแบบเดียวกัน จะทาให้เกิดประสิทธิภาพในการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย กระบวนการเพื่อใช้ในการบ่งชี้และประเมินความเสี่ยงและกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม ทำให้ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ทุกระดับมีจุดหมายร่วมกันในการบริหารความเสี่ยง

๓. กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

องค์กรทั่วไปจะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้นั้นจะต้องนำกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาปฏิบัติอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและต้องกระทาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๔. การบริหารการเปลี่ยนแปลงต้องมีการชี้แจง

การนำกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงมาปฏิบัติ องค์กรต้องมีการปรับวัฒนธรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรให้เข้ากับทุกระดับขององค์กร และต้องให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของผลที่องค์กรและแต่ละบุคคลจะได้รับการเปลี่ยนแปลง

๕. การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

การสื่อสารเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารจัดการความเสี่ยง และวิธีปฏิบัติมีความสำคัญอย่างมาก เพราะการสื่อสารจะเน้นให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารจัดการความเสี่ยงกับกลยุทธ์องค์กร การชี้แจงทาความเข้าใจต่อพนักงานทุกคนถึงความรู้รับผิดชอบของแต่ละบุคคลต่อกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้เกิดการยอมรับในกระบวนการและนามาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยง

๖. การวัดผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

การวัดความเสี่ยงในรูปแบบผลกระทบและโอกาสที่อาจเกิดขึ้น จะทาให้ผู้บริหารสามารถประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้และดำเนินการให้กระบวนการทั้งหมดเกิดความสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นการลดความแตกต่างระหว่างความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

๗. การให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง

ผู้บริหารและพนักงานทุกคนในองค์กร ควรต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้เข้าใจกรอบการบริหารความเสี่ยงและความรู้รับผิดชอบของแต่ละบุคคลในการจัดการความเสี่ยงเพื่อบรรลุความสำเร็จขององค์กร

๘. การติดตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนสุดท้ายของปัจจัยสำคัญความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยง คือ การกำหนดวิธีที่เหมาะสมในการติดตามการบริหารความเสี่ยงการติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ควรพิจารณาประเด็นต่อไปนี้

- การรายงานและสอบทานขั้นตอนติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง
- ความชัดเจนและสม่ำเสมอของการมีส่วนร่วม และความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูง
- บทบาทของผู้นาในการสนับสนุนและติดตามการบริหารความเสี่ยง
- การประยุกต์ใช้เกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

กรอบการบริหารความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน ดำเนินการเรื่องการบริหารความเสี่ยง โดยยึดกรอบการ

บริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO (Committee of Sponsoring Organizations of Treadway Commission) โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

๑. วัฒนธรรมองค์กร โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายการดำเนินงานและความเสี่ยงที่ยอมรับได้

๒. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง มีผู้บริหารในการกากับการบริหารความเสี่ยง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงจัดทาแผน ทบทวน ติดตาม รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การและมีคณะทางานการบริหารจัดการความเสี่ยงทุกกอง/สำนัก จัดทาแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของกอง/สำนัก ติดตาม ทบทวน รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของกอง/สำนัก

๓. กระบวนการบริหารความเสี่ยง มีองค์ประกอบตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ ค้นหาและระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง การจัดลำดับความเสี่ยง การประเมินการควบคุมที่มีอยู่ การจัดการความเสี่ยง การติดตามประเมินผลและจัดทำรายงานตามแผนดังกล่าว

๔. ปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ โครงสร้างและระบบบริหารความเสี่ยง วิธีดำเนินงาน/เครื่องมือที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง รวมถึงข้อมูลและการสื่อสารภายในองค์กร

บทที่ ๔
กระบวนการบริหารความเสี่ยง

๔.๑ ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง

ในการพัฒนาและทบทวนกระบวนการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน จะนำหลักการของมาตรฐาน COSO ซึ่งมีการดำเนินงานที่สำคัญประกอบไปด้วย ๘ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ทบทวนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน (Establishing the Context) เป็นการทบทวนทิศทาง และสภาพแวดล้อมภายในขององค์กร (Internal Environment) ภารกิจและกิจกรรมภายใน ทบทวนนโยบาย (Policy) และเป้าหมาย (Objective) ในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

๒. การระบุประเด็นความเสี่ยง (Risk Identification) เป็นการกำหนดประเด็นความเสี่ยงที่ มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน โดยแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านนโยบาย (Strategic Risk) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) และความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (Compliance Risk) พร้อมกำหนดเจ้าภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Owner) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และระดับความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) ของแต่ละประเด็นความเสี่ยง

๓. การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง (Risk Analysis) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงที่มี (Risk Factor) และการค้นหาสาเหตุของความเสี่ยง (Risk Cause/Root Cause) ที่มีความสัมพันธ์กับแต่ละปัจจัยเสี่ยง รวมถึงการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินโอกาสในการเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) พร้อมกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)

๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (Risk Evaluation) เป็นการระบุระดับ ของโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบในแต่ละสาเหตุความเสี่ยง (Risk Cause/Root Cause) ทั้งระดับในปัจจุบันและระดับที่ต้องการ

๕. การกำหนดมาตรการในการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการกำหนดค่า ระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (Likelihood x Impact : LI) ที่จำเป็นต้องดำเนินการวางแผนในการตอบสนองความเสี่ยง โดยจะกำหนดมาตรการในการรองรับความเสี่ยง สาหรับปัจจัยเสี่ยงที่มีค่าระดับความรุนแรงของความเสี่ยงในระดับสูงมาก (Very High) และระดับสูง (High) ซึ่งจะประเมินทางเลือกที่เหมาะสมในการตอบสนองความเสี่ยง ได้แก่ การยอมรับความเสี่ยง (Take) การลดโอกาสในการเกิดและผลกระทบของแต่ละความเสี่ยง (Treat) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate) และการถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer)

๖. การจัดทาแผนที่ความเสี่ยง (Risk Map) เป็นการเชื่อมโยงสาเหตุและปัจจัยความเสี่ยง เข้ากับยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ขององค์กร

๗. การทบทวนและสอบทานตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicator : KRI) เป็นการ กำหนดดัชนีตัวชี้วัดของความเสี่ยงหลัก เพื่อเป็นปัจจัยในการพิจารณาทิศทางของความเสี่ยงว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลง และเป็นสัญญาณเตือนให้องค์กรสามารถรับรู้ และสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ทันต่อเหตุการณ์รวมทั้งช่วยสนับสนุนกิจกรรมควบคุมภายใน

๘. การจัดทาคู่มือและแผนในการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Plan and Manual) แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ (๑) คู่มือการบริหารความเสี่ยง ประกอบไปด้วยหลักการและแนวทางในการบริหารความเสี่ยง ประเด็นความเสี่ยงหลัก ปัจจัยเสี่ยง สาเหตุหลักของความเสี่ยง เกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประเมินระดับของโอกาสในการเกิดความเสี่ยง และระดับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยง การจัดทาแผนที่ความเสี่ยง การทบทวนและสอบทานตัวชี้วัดความเสี่ยง และ (๒) แผนการบริหารความเสี่ยง ประกอบไปด้วยมาตรการที่จะตอบสนองต่อความเสี่ยงในแต่ละปัจจัยเสี่ยง แผนในการดำเนินการตามมาตรการและแผนการติดตามควบคุมความเสี่ยง

๔.๒ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทาแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ๖ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อการบรรลุ วัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใดและเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลาดับความเสี่ยง โดยพิจารณา จากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและ ควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหาร จัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลาดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๕. ประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยง ประจำปีเพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการ บริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

๔.๓ ประเภทความเสี่ยง แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑. ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจ ในภาพรวมขององค์กรที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจาวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านนี้ อาทิ การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน โดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิผล ผลกระทบการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก อาทิ ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สานักงานตรวจเงินแผ่นดิน สานักงบประมาณ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันข้อมูล รวมถึงประเด็นทางด้านกฎระเบียบอื่น ๆ

๔.๔ การประเมินความเสี่ยง

ในการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์เพื่อวัดระดับโอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยงและวัดระดับผลกระทบของความเสี่ยงนั้น ๆ โดยนาเหตุการณ์ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่มีการค้นพบหรือระบุได้มาทาการวัดหรือประเมินระดับความรุนแรง กับความถี่หรือโอกาสที่จะเป็นไปได้เพื่อระบุระดับความสำคัญของความเสี่ยง ซึ่งมีองค์ประกอบหลักในการพิจารณาอยู่ ๒ ประการ คือโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดและผลกระทบ (Impact) ที่เกิดขึ้น โดยโอกาสที่จะเกิด คือความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง และผลกระทบที่เกิดขึ้นคือความเสียหายที่เกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อองค์กรหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ทั้งนี้จะต้องมีการกำหนดระดับของโอกาสที่จะเกิด และระดับของผลกระทบที่จะเกิด เพื่อให้สามารถกำหนดหรือจัดลาดับความสำคัญของความเสี่ยงได้ พิจารณาโอกาสในการเกิดความเสี่ยง จากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคต โดยจัดระดับของการเกิดความเสี่ยงเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก แทนด้วยเลข ๕ ๔ ๓ ๒ และ ๑ ตามลาดับ ใช้หลักเกณฑ์การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

๑. **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood : L)** หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงซึ่งจำแนกเป็น ๕ ระดับ คือ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย	
		เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
๕	สูงมาก	๕ ครั้ง/ปี	มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกครั้ง/เกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	๔ ครั้ง/ปี	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือค่อนข้างบ่อย
๓	ปานกลาง	๓ ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดบางครั้ง
๒	น้อย	๒ ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดแต่นาน ๆ ครั้ง
๑	น้อยมาก	๑ ครั้ง/ปี	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒. ผลกระทบ (Impact : I) หมายถึงขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหาก เกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง จำแนกเป็น ๕ ระดับ คือ

พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง การจัดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำและต่ำมาก แทนด้วยตัวเลข ๕ ๔ ๓ ๒ และ ๑ ตามลำดับ ซึ่งการกำหนดระดับของผลกระทบนั้น จะต้องพิจารณาถึงความเสียหาย หากความเสี่ยงนั้น เกิดขึ้นโดยอาจแบ่งผลกระทบออกเป็นผลกระทบด้านการเงิน ผลกระทบด้านกลยุทธ์ ผลกระทบด้านการดำเนินงาน ผลกระทบด้านการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย การวิเคราะห์ผลกระทบซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ

๒.๑ ผลกระทบด้านกลยุทธ์

ระดับ	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กร
๒	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเล็กน้อย
๑	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเลย

๒.๒ ผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทางานรุนแรงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทางานขั้นรุนแรง
๓	ปานกลาง	มีการชะงักอย่างมีนัยสำคัญต่อการทางาน
๒	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อการทางาน
๑	น้อยมาก	ไม่มีการชะงักของกระบวนการทางาน

๒.๓ ผลกระทบด้านการเงิน

- กรณีความรุนแรงวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับ	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๔	สูง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	มากกว่า ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

- กรณีความรุนแรงที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับ	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	สูงมาก	มีการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก
๔	สูง	มีการบาดเจ็บสาหัสและสูญเสียทรัพย์สิน
๓	ปานกลาง	มีการบาดเจ็บถึงหยุดงาน
๒	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สิน บาดเจ็บพอสมควร
๑	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บ

๒.๔ ผลกระทบด้านการปฏิบัติตามระเบียบ/กฎหมาย

ระดับ	ผลกระทบ	ความเสียหาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรสูงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรสูง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรบ้าง
๒	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเล็กน้อย
๑	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายเลย

๓. ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการ

ประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง มีค่าเชิงปริมาณ โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) หรือ D = L x I กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood x Impact)

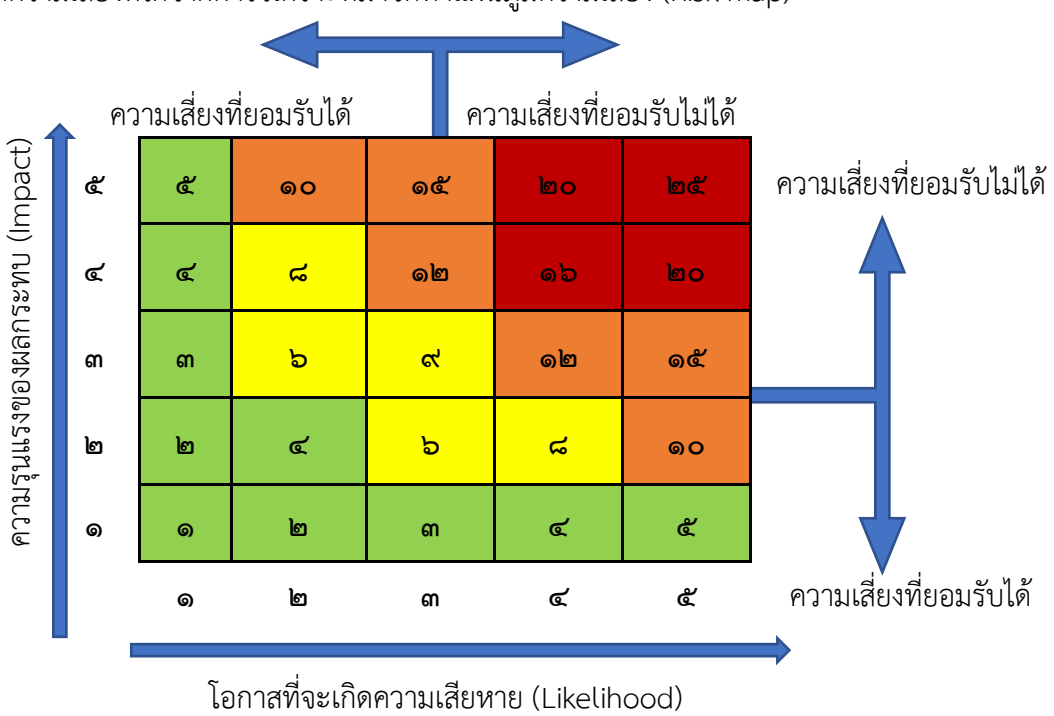
ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๖-๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐-๑๕
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๖-๙
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk)	๑-๕

การแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant)

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	การยอมรับความเสี่ยง	การแสดงสีสัญลักษณ์
ต่ำ (Low)	๑-๕ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง ไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง	สีเขียว
ปานกลาง (Medium)	๖-๙ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ที่ต้องไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้	สีเหลือง
เสี่ยงสูง (High)	๑๐-๑๕ คะแนน	ไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ มีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	สีส้ม
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๖-๒๕ คะแนน	ไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที โดยมีมาตรการลดความเสี่ยง และประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงเหล่านั้น	สีแดง

การจัดทาแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

เป็นการนำความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์มาจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบายแนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ มีดังนี้

๑. การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง และข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน เป็นต้น

๒. การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่นการสอบทาน การวิเคราะห์ การยืนยันยอดการตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง เป็นต้น

๓. การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัล แก่ผู้มีผลงานดี การประกาศเกียรติคุณ เป็นต้น

๔. การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

การจัดการความเสี่ยง

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการจัดทาแผนบริหารความเสี่ยง แต่อย่างไรก็ตาม แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้น ต้องคุ้มค่ากับการลดระดับผลกระทบของความเสี่ยงทางเลือกหรือยุทธศาสตร์ในการจัดการความเสี่ยง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน มีวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง ๔ แนวคิดหลัก (๔T's) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิธีการบริหาร/จัดการความเสี่ยง	ศัพท์ที่นิยมใช้ทั่วไป (กรมบัญชีกลาง)	แนวคิด ๔T
๑. **การยอมรับความเสี่ยง** หมายถึงการตกลงกันที่จะยอมรับเนื่องจากไม่คุ้มค่าในการจัดการหรือป้องกันแต่การเลือกบริหารความเสี่ยงด้วยวิธีนี้ต้องมีการติดตามเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ	Risk Acceptance (Accept)	Take
๒. **การลด/การควบคุมความเสี่ยง** หมายถึง การปรับปรุงระบบการทำงาน หรือออกแบบวิธีการทางานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย หรือลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่นการจัดอบรมพนักงาน การจัดทาคู่มือการปฏิบัติงาน	Risk Reduction (Control)	Treat
๓. **กระจายความเสี่ยง** หรือโอนความเสี่ยง หมายถึง กระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งเบาความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกันภัยกับบริษัทภายนอกหรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน (Outsource)	Risk Sharing (Transfer)	Transfer
๔. **การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง** หมายถึง การจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก และไม่อาจยอมรับได้ จึงตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้นไป	Risk Ad voidance (Ad void)	Terminate

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ประเด็นสินบน) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน
อำเภอยะหา จังหวัดยะลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๒. มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๓	๓	**ความเสี่ยงระดับปานกลาง**	**มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง** ๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ๓.รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร ๔. มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบผ่านสายงานตามลำดับ และมีการกำหนดอำนาจอนุมัติตามวงเงินที่เหมาะสม ๕.โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ ประจำป	กองคลัง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๒.	การบริหารงานบุคคล	๑.คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกบุคคลากรเรียกรับผลประโยชน์หรือเอื้อผลประโยชน์ต่อพวกพ้องของตนเอง ๒.ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบอาจมีการจัดทำเอกสารเพื่อจำหน่ายแจก เพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก ๓.เจ้าหน้าที่รู้เห็นเป็นใจในการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือเพื่อนเข้าทำงานโดยไม่ประเมินความสามารถ	๓	๓	**ความเสี่ยงระดับปานกลาง**	**มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ** ๑.ประชาสัมพันธ์การรับสมัครงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ ๒. ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับสมัครพนักงานเรียกรับผลประโยชน์ในการรับพนักงานเข้าทำงาน ๓. ประกาศผลคะแนนสอบหลังจากกระบวนการสอบเสร็จสิ้น ๔. กำหนดโทษหากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติจะต้องได้รับการพิจารณาโทษทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ	สำนักปลัด

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๓.	การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงานตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ/อนุญาต	๓	๓	**ความเสี่ยงระดับปานกลาง**	**มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ** ๑.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชนประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ๒.ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอและเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์	สำนักปลัดกองช่าง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	๓	๓	**ความเสี่ยงระดับปานกลาง**	**มาตรการป้องกันการรับสินบน** ๑.จัดทำประกาศ มาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน ๒. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการจัดทำโครงการ ๓.ผู้บริหาร ติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๔.เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ๕.หากมีสถานการณ์การให้ของขวัญ ควรปฏิเสธการรับของขวัญ ของกำนับ โดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบายของรัฐ	ทุกส่วนงาน

หมายเหตุ *ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สีเขียว = ไม่มีความเสี่ยง/ความเสี่ยงต่ำ (ไม่จำเป็นต้องจัดทำมาตรการฯ)	**สีเหลือง = ความเสี่ยงระดับปานกลาง**
สีส้ม = ความเสี่ยงระดับสูง	**สีแดง = ความเสี่ยงระดับสูงมาก**

การจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗)
องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน อำเภอยะหา จังหวัดยะลา

ความเสี่ยง	วิธีจัดการความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)				
การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ	๑.กำกับติดตามตรวจสอบการทำงานของบุคลากร ๒.มีการติดตามตรวจสอบให้บุคลากรทำงานตามขั้นตอน	ตรวจสอบเอกสารโดยผู้อำนวยการกองคลังหรือเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ทั้งก่อนขออนุมัติเบิกจ่ายและหลังการเบิกจ่าย และลงชื่อกำกับเมื่อตรวจสอบแล้วว่าเบิกจ่ายถูกต้องก่อนจัดเก็บเข้าแฟ้ม	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	กองคลัง
การบริหารงานบุคคล	กำชับ กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานบุคลากรให้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย	ให้มีการประกาศรับสมัครและดำเนินการคัดเลือกอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ตามระเบียบราชการ	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	สำนักปลัด
การอนุมัติ อนุญาต ตามพรบ. การอำนวยความสะดวกของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	กำชับ กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการการออกใบอนุมัติ/อนุญาต	แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในการกำกับติดตามตรวจสอบการทำงานของบุคลากรให้ทำงานตามขั้นตอน	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	สำนักปลัด/กองช่าง
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการจัดทำโครงการ ผู้บริหาร ติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าท	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	ทุกส่วนงาน

การรายงานและติดตามผล

หลังการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ การประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดาเนินการไปแล้วว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบทานดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพดีก็ให้ดาเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนาผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงาน ทั้งนี้กระบวนการสอบทานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม หรืออาจทา Check List การติดตามพร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑. การติดตามเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตามรอบระยะเวลาที่ กำหนด เช่น ทุก ๓ เดือน ๖ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒. การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่ รวมอยู่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามปกติของหน่วยงาน

การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะทางานบริหารความเสี่ยง จะต้องสรุปทารายงานผลและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจาปีต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้มั่นใจว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงยซิแน มีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกควบคุมความเสี่ยงที่ดาเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหามาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการที่อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดาเนินงาน

การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี